

August Strindberg

"Polovina stranice papira"
(Sagor, 1993.)

Zadnji kamion za selidbu je otišao; stanar, mlad čovjek sa crnom trakom za žalost na šeširu, prolazio je još jednom stanom u namjeri da vidi nije li šta zaboravio.

- Ne, nije ništa zaboravio, apsolutno ništa; izašao je u predsoblje, čvrsto odlučan da više ne misli na ono što je doživio u ovom stanu. Ali vidi, u predsoblju, pokraj telefona, ležala je zaboravljena polovina stranice; bila je potpuno ispisana različitim rukopisima, neki napisani nalivperom, neki išarani običnom ili crvenom olovkom. Tamo je stajala zapisana, cijela ta lijepa priča, koja se odigrala u kratkom vremenu od samo dvije godine; sve što je želio zaboraviti zapisano je tu, jedan period čovjekovog života na samo pola stranice.

Uzeo je papir; bio je to onaj žuti blok-papir za pisanje, koji se sjajio. Položio ga je na policu uz peć i sagnut nad njim čitao je. Najprije je bilo napisano njeno ime: Alice, najljepše od svih imena koje je poznavao jer to je bilo ime njegove zaručnice. I broj – 1511. Izgledao je kao broj psalma u crkvi. Ispod je stajalo: Banka. Bio je to njegov posao, uzvišeni posao, koji je dao hljeb, dom i suprugu, osnove egzistencije. Ali, bio je precrtan! Zato što je banka propala, ali se spasio prešavši raditi u drugu banku, kratko nakon izvjesnog vremena ispunjenog velikom nesigurnošću.

Zatim je došlo ono. Cvjećar i kočijaš. Bile su zaruke u vrijeme kada je imao džepove pune novca.

Nakon toga: trgovac namještajem, tapetar: on osniva svoju porodicu . Biro za seldibe: useljavanje.

Karte za operu: 5050. Oni su mladi bračni par i idu nedjeljom u Operu. To su njihovi najbolji trenuci kada sjede u tišini uživajući u ljepoti i harmoniji, u svijetu bajki s druge strane zastora.

Zatim stoji zapisano ime jednog muškarca , koje je precrtano. To je bilo ime jednog prijatelja koji se popeo visoko na društvenoj ljestvici, ali koji se nije znao nositi sa srećom nego je posrnuo, bespomoćno, i morao je otputovati daleko. Sve je to tako krhko.

Ovdje se vidi i nešto novo što je ušlo u živote supružnika. Stoji zapisano olovkom ženskim rukopisom: "Gospođa". Koja gospođa?

- Da, ona u ogromnom kaputu s prijateljskim licem saučesnika, koja je došla tiho, nikad ne prolazeći salonom, nego koristeći se hodnikom kako bi došla do spavaće sobe.

Pod njenim imenom stoji Doktor L.

Prvi put se zatim pojavljuje ime nekog od šire porodice. Napisano stoji "Mama". To je punica koja se držala po strani kako ne bi uzmemiravala novovjenčani par, ali sada je pozvana u posebnom trenutku i dolazi drage volje, jer je potrebna.

Zatim počinje veliki neuredno napisani odjeljak ipisan plavim i crvenim. Zavod za zapošljavanje: služavka je odselila, možda će zaposliti novu. Apoteka . Hm. Crni se! Mljekara. Ovdje se nabavlja mlijeko, zdravo za bolesnike od tuberkuloze.

Začini, mesar, i tako dalje. Život u kući održava se putem dogovora telefonom; domaćica nije prisutna kao ranije. Ne. Ona leži bolesna u krevetu.

Ono što je zatim slijedilo zapisano nije mogao pročitati jer mu se počelo mračiti pred očima, kao što se mračí utopljeniku, kada želi otvoriti oči u slanoj vodi. Stajalo je: Pogrebno preduzeće. To govori dovoljno!

- Jedan veći i jedan manji, razumije se, mrtvački sanduk. U zgradama je stajalo: od tijela.

Ništa više nije bilo napisano! Završilo je sa tijela; i to je sve.

Na kraju, uzeo je papir, poljubio ga i stavio u džep sakoa.

U trajanju od dvije minute proživio je ponovo dvije godine svoga života.

Nije bio sagnut, kada je izašao; naprotiv podigao je svoju glavu visoko, kao sretan i ponosan čovjek, zato što je osjećao da je imao ono najljepše. Koliko nesretnika to nikad ne dobije!

Översättning till bosniska: Ivanči Perišić